

ACT4LOVE

TOOLBOX

Πρακτικός Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Ανάπτυξη Υγειών
Συντροφικών Σχέσεων Για Εφήβους

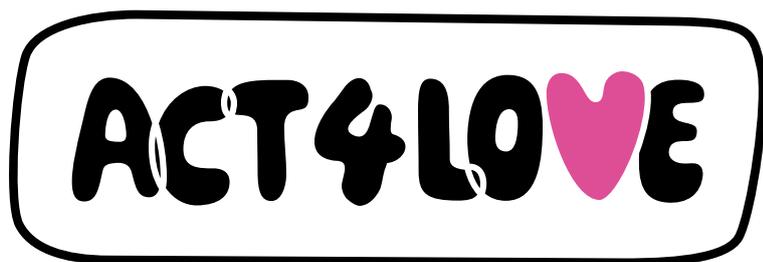
Ακρωνύμιο Έργου	ACT4LOVE
Τίτλος Έργου	Act4Love - promote ACTions to FOsteR healthy LOVing rElationships among teenagers (Προώθηση Δράσεων για την Καλλιέργεια Υγιών Συντροφικών Σχέσεων Μεταξύ Εφήβων)
Κωδικός Έργου	ERASMUS+KA220 Συνεργασίες για τη σχολική εκπαίδευση – 2 024-1-IT02-KA220-SCH-000247370
Δέσμη Εργασίας	2
Κύριος Εταίρος	C.S. Center for Sustainability
Παραδοτέο	D.2.2
Ημερομηνία δημοσίευσης	Σεπτέμβριος 2025

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Co-funded by
the European Union

TOOLBOX

Πρακτικός Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Ανάπτυξη Υγιών Συντροφικών Σχέσεων Για Εφήβους

Εισαγωγή	4
Μεθοδολογία	5
Εργαλείο 1: Θέματα Συντροφικών Σχέσεων	6
Εργαλείο 2: A PReventEd: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τη Βία στις Συντροφικές Σχέσεις	7
Εργαλείο 3: Πρόγραμμα Υγιών Σχέσεων	8
Εργαλείο 4: Εκπαιδευτικοί ως Θεατές σε Βίαιες Συντροφικές Σχέσεις Εφήβων (TDV).....	9
Εργαλείο 5: Πρόληψη της Βίας στις Συντροφικές Σχέσεις Εκ των Έσω	10
Εργαλείο 6: Consent Hub: Ενδυνάμωση των Εφήβων σε Υγιείς Συντροφικές Σχέσεις.....	11
Εργαλείο 7: Consent: Εγχειρίδιο για Οικογένειες και Εκπαιδευτικούς.....	12
Εργαλείο 8: Consent: Εργαλειοθήκη Συναισθηματικής Αγωγής για Εφήβους	13
Εργαλείο 9: COEDUCA'T: Κατευθυντήριες Γραμμές για Συναισθηματική-Σεξουαλική Εκπαίδευση.....	14
Εργαλείο 10: Crema: Οδηγός Υποστήριξης και Καθοδήγησης Εφήβων για μια Ελεύθερη, Ασφαλή και Συμπεριληπτική Σεξουαλικότητα	15
Εργαλείο 11: Σχολικό Φόρουμ	16
Εργαλείο 12: Πρόγραμμα Κοινωνικο-Συναισθηματικής Μάθησης	17
Εργαλείο 13: Έργο Προσωπικής Αυτοβελτίωσης	18
Εργαλείο 14: Εμπλοκή με την Ισότητα	19
Εργαλείο 15: Εκπαίδευση Επικοινωνίας για Εφήβους	20

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα Act4Love, ένα πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από το ERASMUS+ στο πλαίσιο των Συνεργασιών KA220 στη Σχολική Εκπαίδευση, στοχεύει στην αντιμετώπιση της βίας στις συντροφικές σχέσεις εφήβων μέσω της ανάπτυξης και της πιλοτικής εφαρμογής ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη βίαιων συμπεριφορών στις συντροφικές σχέσεις εφήβων ηλικίας 14 έως 18 ετών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το πρόγραμμα Act4Love έχει θέσει τέσσερις προτεραιότητες:

- O1:** Να αυξήσει τις γνώσεις και την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τη βία στις συντροφικές σχέσεις εφήβων
- O2:** Να ενισχύσει τις δεξιότητες των εφήβων για υγιείς σχέσεις και την κριτική σκέψη για την αντιμετώπιση της βίας στις συντροφικές σχέσεις εφήβων
- O3:** Ενδυνάμωση των νέων στην πρόληψη της βίας στις συντροφικές σχέσεις εφήβων μέσω της εκπαίδευσης από συνομηλίκους
- O4:** Να προωθηθεί το σχολείο ως πιθανό προστατευτικό περιβάλλον

Για την επίτευξη της πρώτης προτεραιότητας (O1), οι εταίροι ανέπτυξαν μια εργαλειοθήκη που χρησιμεύει ως αποθετήριο εργαλείων κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης που προάγουν τις κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες των εφήβων και του διδακτικού προσωπικού. Ο στόχος αυτής της εργαλειοθήκης είναι η ευαισθητοποίηση των εφήβων σχετικά με τις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες, καθώς και η υποστήριξη των εκπαιδευτικών και του σχολικού προσωπικού στην προώθηση της ευημερίας και της ψυχικής υγείας στο σχολείο.

Μεθοδολογία

Η κοινοπραξία ακολούθησε μια διαδικασία δύο βημάτων για τον εντοπισμό διδακτικών και ερευνητικών πηγών που προάγουν τις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες των εφήβων.

Αρχικά ο εταίρος **Center for Sustainability (CS)** παρουσίασε τη μεθοδολογία στην εναρκτήρια συνάντηση του έργου που πραγματοποιήθηκε στην Κατάνια τον Ιανουάριο 2025 και προσκάλεσε τους εταίρους να δώσουν ανατροφοδότηση. Όλοι οι εταίροι συμφώνησαν να ερευνήσουν εθνικούς και διεθνείς εκπαιδευτικούς ιστότοπους χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά όπως «κοινωνικο-συναισθηματική ευημερία μαθητών», «δραστηριότητες προγραμμάτων κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης και έφηβοι», «εκπαίδευση μαθητών και κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση», «εκπαίδευση εκπαιδευτικών και κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση» κ.ά.

Η έρευνα επικεντρώθηκε στον εντοπισμό τριών πηγών από σχολεία ή άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς ανά χώρα. Οι εταίροι με προηγούμενη εμπειρία σε έργα σχετικά με τη βία στις συντροφικές σχέσεις εφήβων ενθαρρύνθηκαν να συμπεριλάβουν προηγούμενα παραδοτέα τους. Στη συνέχεια, η έρευνα συνεχίστηκε με τη χρήση παρόμοιων λέξεων-κλειδιών για τον εντοπισμό βιβλίων, φύλλων εργασίας και εκπαιδευτικών βίντεο σε κάθε χώρα που διδάσκουν κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες σε εφήβους. Στόχος ήταν ο εντοπισμός τριών διδακτικών μέσων ανά χώρα. Τέλος, η αναζήτηση πόρων ολοκληρώθηκε με τον εντοπισμό τριών δημοσιευμένων ερευνητικών μελετών σχετικά με την εκπαίδευση εκπαιδευτικών και μαθητών στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες. Ο εταίρος CS δημιούργησε ένα ηλεκτρονικό αρχείο Excel, στο οποίο οι εταίροι κλήθηκαν να καταχωρήσουν τα δεδομένα τους. Το αποτέλεσμα της αναζήτησης παράγαγε μια λίστα 26 πηγών από τρεις χώρες (Κύπρος, Ιταλία, Ισπανία) (βλ. Διάγραμμα 1).

Υφιστάμενοι τοπικοί και διεθνείς εκπαιδευτικοί ιστότοποι

Υφιστάμενο διδακτικό υλικό (βιβλία, φύλλα εργασίας, βίντεο)

Δημοσιευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης

Διάγραμμα 1. Κατηγορίες πηγών της εργαλειοθήκης ACT4Love

Το δεύτερο βήμα ήταν η βελτίωση της εργαλειοθήκης μέσω της επιλογής 15 πηγών από τη συγκεντρωτική λίστα. Έτσι, κάθε εταίρος κλήθηκε να προτείνει πέντε εργαλεία με έμφαση στην **προσβασιμότητα, χρηστικότητα, απλότητα και στόχευση στην κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση.**

Η επόμενη ενότητα παρέχει μια σύντομη περιγραφή κάθε εργαλείου, οργανωμένη ανάλογα με την κατηγορία πηγών, την ηλικιακή ομάδα-στόχο, την εστίαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες, τη γλώσσα και τα συνοδευτικά υλικά. Συνολικά, οι πηγές προάγουν την ευαισθητοποίηση και εφοδιάζουν τους/τις εκπαιδευτικούς ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τη βία στις συντροφικές σχέσεις εφήβων μέσα στις τάξεις τους.

Εργαλείο 1: Θέματα Συντροφικών Σχέσεων

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Πρόγραμμα κατάρτισης
Ομάδα-στόχος	11-14 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σχέσεις μεταξύ εφήβων
Περιγραφή	Το Dating Matters® είναι ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που παρουσιάζει στρατηγικές για την προώθηση υγιών σχέσεων μεταξύ εφήβων, το οποίο έχει αναπτυχθεί από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων των Ηνωμένων Πολιτειών. Συγκεκριμένα, το Dating Matters® απευθύνεται σε μαθητές ηλικίας 11-14 ετών, στους οποίους διδάσκονται πώς να αναπτύξουν υγιείς και ασφαλείς δεξιότητες στις σχέσεις πριν από τις συντροφικές σχέσεις και πώς να αποτρέπουν αρνητικά αποτελέσματα όπως η βία στις συντροφικές σχέσεις (π.χ., σεξουαλικός κίνδυνος, κατάχρηση ουσιών). Το Dating Matters® περιλαμβάνει επτά βασικά στοιχεία: προγράμματα για γονείς, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, προγράμματα για νέους, πρόγραμμα επικοινωνίας για νέους «i2i», εργαλείο ικανότητας και σχεδιασμού, οδηγό για τη χρήση δεδομένων, οδηγό πολιτικής και προγραμμάτων επικοινωνίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν θετικά αποτελέσματα για μαθητές γυμνασίου και λυκείου, με χαμηλότερα επίπεδα εκφοβισμού, οπλοκατοχής, διαδικτυακού εκφοβισμού, σωματικής βίας, παραβατικότητας κ.λπ.
Γλώσσες	Αγγλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://vetoviolence.cdc.gov/apps/dating-matters-toolkit/content/get-started/#main
Συμπληρωματικό υλικό	• Ιστορίες επιτυχίας: https://www.cdc.gov/intimate-partner-violence/php/datingmatters/success-stories.html • Βίντεο: https://youtu.be/_i8CE029Hh8 • Εκπαίδευση εκπαιδευτικών: https://vetoviolence.cdc.gov/apps/dating-matters-toolkit/content/training-for-educators/

Εργαλείο 2: A PReventEd: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τη Βία στις Συντροφικές Σχέσεις

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Πρόγραμμα εκπαίδευσης μαθητών
Ομάδα-στόχος	14-17 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και ασφαλείς σχέσεις
Περιγραφή	Αυτό το πρόγραμμα σπουδών αναπτύχθηκε από το Κέντρο Πρόληψης της Κακοποίησης των Ηνωμένων Πολιτειών σε συνεργασία με άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, με έμφαση στην εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία. Το πρόγραμμα σπουδών για μαθητές περιλαμβάνει δύο κύρια μέρη. Το πρώτο μέρος αποτελείται από τέσσερα μαθήματα διάρκειας 45 λεπτών το καθένα, τα οποία περιλαμβάνουν δραστηριότητες και συζητήσεις όπου οι μαθητές μαθαίνουν για τους τέσσερις τύπους σεξουαλικής παρενόχλησης και πώς να αντιδρούν, τον κύκλο της βίας, τη συναίνεση και τον εξαναγκασμό, καθώς και πώς να είναι ενεργοί μάρτυρες σε περιπτώσεις σεξουαλικής επίθεσης. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει τέσσερα μαθήματα που προσφέρονται σε σχολεία που έχουν ολοκληρώσει την πρώτη σειρά, διευρύνοντας τις γνώσεις των μαθητών σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία και την εμπορία ανθρώπων. Στα τέσσερα μαθήματα, οι μαθητές θα μάθουν για τη συναισθηματική κακοποίηση (εντός του κύκλου της βίας), την εμπορία ανθρώπων, τη διαδικασία της εμπορίας προσώπων και πώς να αντιδρούν όταν ένα άτομο βρίσκεται σε μια βίαιη σχέση.
Γλώσσες	Αγγλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://www.centerforpreventionofabuse.org/wp-content/uploads/2021/01/TDVAM-Toolkit-2021.pdf#page=4.09
Συμπληρωματικό υλικό	• Πρώτη μέρα: https://www.dayoneny.org/statistics • Loveisrespect.org https://www.loveisrespect.org/resources/social-media-safety/

Εργαλείο 3: Πρόγραμμα Υγιών Σχέσεων

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Κατάρτιση μαθητών
Ομάδα-στόχος	15 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναίσθημα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σχέσεις μεταξύ εφήβων
Περιγραφή	Πρόκειται για ένα πενθήμερο πρόγραμμα για νέους που έχει σχεδιαστεί για να εκπαιδεύσει τους μαθητές σε θέματα βίας στις συντροφικές σχέσεις. Οι στόχοι της εκπαίδευσης εστιάζουν στο να διδάξουν στους μαθητές πώς να διατηρούν υγιείς σχέσεις, πώς να αναγνωρίζουν τα προειδοποιητικά σημάδια μιας κακοποιητικής σχέσης και να ζητούν βοήθεια από μια γραμμή υποστήριξης, πώς να σκέφτονται κριτικά για τους ρόλους των φύλων, τα στερεότυπα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και πώς αυτά επηρεάζουν τις στενές σχέσεις, πώς να αναπτύσσουν εργαλεία για να βοηθούν φίλους που βιώνουν κακοποίηση ή είναι κακοποιητικοί και πώς να αναπτύσσουν μια ακριβή κατανόηση της συναίνεσης και της σεξουαλικής επίθεσης και να κατανοούν τη σημασία του σεβασμού των ορίων ως μέσο πρόληψης της σεξουαλικής επίθεσης. Για τους μαθητές του γυμνασίου, το πρόγραμμα ξεκινά ζητώντας από τους μαθητές να σκεφτούν τι κάνει μια φιλία υγιή, και στη συνέχεια οι μαθητές μαθαίνουν τις διαφορές μεταξύ φλερτ και σεξουαλικής παρενόχλησης, καθώς και τη σημασία του να μάθουν να θέτουν όρια. Στο λύκειο, οι μαθητές λαμβάνουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση και του τρόπου πρόληψης της βίας στις συντροφικές σχέσεις του. Μαθήματα σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση και τη σεξουαλική επίθεση περιλαμβάνονται συχνά στο πρόγραμμα σπουδών «Υγιείς Σχέσεις».
Γλώσσες	Αγγλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://safefuturesct.org/teen-dating-violence-prevention-program/

Εργαλείο 4: Εκπαιδευτικοί ως Θεατές σε Βίαιες Συντροφικές Σχέσεις Εφήβων (TDV)

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Φύλλο πληροφοριών για εκπαιδευτικούς
Ομάδα-στόχος	15 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναίσθηματικές δεξιότητες (συναίσθημα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σχέσεις μεταξύ εφήβων
Περιγραφή	Αυτό είναι ένα περιεκτικό ενημερωτικό δελτίο που έχει σχεδιαστεί για να ευαισθητοποιήσει τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τη βία στις συντροφικές σχέσεις των εφήβων. Το πρώτο μέρος παρέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία για την επικράτηση της TDV στις Ηνωμένες Πολιτείες και τις αρνητικές επιπτώσεις της TDV στους νέους. Το δεύτερο μέρος παρέχει μια περιγραφή των μέτρων που μπορούν να λάβουν οι εκπαιδευτικοί για να αυξήσουν την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με την TDV. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν: αναγνώριση συμπεριφορών που αποτελούν προειδοποιητικά σημάδια, χρήση ουδέτερης γλώσσας για την επικοινωνία με τους μαθητές, ανάπτυξη μιας σαφούς πολιτικής για την TDV και επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές για τις σεξουαλικές επιθέσεις και την ενδοοικογενειακή βία.
Γλώσσες	Αγγλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://maec.org/resource/educators-as-bystanders-recognizing-and-responding-to-teen-dating-violence/
Συμπληρωματικό υλικό	• Σπάστε τον κύκλο: https://www.breakthecycle.org/school-policy/

Εργαλείο 5: Πρόληψη της Βίας στις Συντροφικές Σχέσεις Εκ των Έσω

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Βίντεο
Ομάδα-στόχος	13 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σχέσεις μεταξύ εφήβων
Περιγραφή	Πρόκειται για ένα βίντεο TED talk, στο οποίο η απόφοιτη λυκείου Briana Neben περιγράφει τα προβλήματα της ενδοοικογενειακής βίας και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το θύμα στην αναγνώριση των συμπτωμάτων της. Είναι ακτιβίστρια που προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία, αντλώντας από την προσωπική της ιστορία.
Γλώσσες	Αγγλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://www.youtube.com/watch?v=iwuy5UZy3Gw

Εργαλείο 6: Consent Hub: Ενδυνάμωση των Εφήβων σε Υγιείς Συντροφικές Σχέσεις

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εκπαιδευτικός ιστότοπος
Ομάδα-στόχος	13 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σεξουαλικές σχέσεις
Περιγραφή	Αυτός ο εκπαιδευτικός ιστότοπος έχει σχεδιαστεί για εφήβους ηλικίας 13 ετών και άνω, καθώς και για ενήλικες (π.χ., γονείς/κηδεμόνες, εκπαιδευτικούς), με έμφαση στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν η συναίνεση και ο σεβασμός στην προώθηση υγιών και ασφαλών στενών σχέσεων. Οι νέοι έχουν την ευκαιρία να μάθουν για το σεξ, τους ρόλους των φύλων, τον ανοιχτό διάλογο με τους ενήλικες και την κατάρριψη των στερεοτύπων για τα φύλα. Οι γονείς/κηδεμόνες μαθαίνουν ορισμένες καλές πρακτικές για το πώς να ξεκινήσουν μια συζήτηση με τους εφήβους σχετικά με την ευαισθητοποίηση για τη συναίνεση και πώς να εξοπλιστούν για να υποστηρίξουν τα παιδιά τους στην οικοδόμηση ασφαλών, θετικών και υγιών σχέσεων.
Γλώσσες	Αγγλικά, Καταλανικά, Ιταλικά, Γερμανικά, Ισπανικά, Σουηδικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://consenthub.info/

Εργαλείο 7: Consent: Εγχειρίδιο για Οικογένειες και Εκπαιδευτικούς

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εγχειρίδιο
Ομάδα-στόχος	18 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναίσθηματικές δεξιότητες (συναίσθημα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σεξουαλικές σχέσεις εφήβων
Περιγραφή	Πρόκειται για έναν εκπαιδευτικό οδηγό, που έχει σχεδιαστεί για γονείς, κηδεμόνες και εκπαιδευτικούς, με σκοπό να βοηθήσει τους εφήβους να κατανοήσουν τη συναίνεση, τη σεξουαλικότητα και τις υγιείς σχέσεις. Εξηγεί τρεις προσεγγίσεις της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και ενθαρρύνει τις ανοιχτές, κατάλληλες για την ηλικία συζητήσεις σχετικά με το σώμα, τον σεβασμό, την οικειότητα και την επίδραση διαδικτυακού υλικού όπως την πορνογραφία. Το εγχειρίδιο προσφέρει πρακτικά εργαλεία, δραστηριότητες και ασκήσεις συζήτησης που διευκολύνουν τη συζήτηση ευαίσθητων θεμάτων στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον. Παρέχει επίσης συμβουλές για τη δημιουργία ασφαλών χώρων, την κατάρτιση στερεοτύπων και την προετοιμασία των ενηλίκων να καθοδηγήσουν τους νέους προς θετικές, σεβαστές και ενδυναμωτικές σχέσεις.
Γλώσσες	Αγγλικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Καταλανικά, Γερμανικά, Σουηδικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://conexus.cat/wp-content/uploads/2024/09/Manual-CONSENT-CAT.docx_compressed.pdf (καταλανικά) • https://www.work-with-perpetrators.eu/consent/manual (όλες οι γλώσσες)

Εργαλείο 8: Consent: Εργαλειοθήκη Συναισθηματικής Αγωγής για Εφήβους

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς
Ομάδα-στόχος	18 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σεξουαλικές σχέσεις εφήβων
Περιγραφή	Αυτό το εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την προώθηση της συναισθηματικής εκπαίδευσης και την πρόληψη της έμφυλης βίας, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις αρνητικές επιπτώσεις της πορνογραφίας και προωθώντας υγιείς σχέσεις. Παρέχει τόσο ένα θεωρητικό πλαίσιο όσο και πρακτική μεθοδολογία, με δραστηριότητες στην τάξη προσαρμοσμένες για μαθητές από την πρώτη έως την τέταρτη τάξη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσαρμοσμένες στο εκπαιδευτικό περιβάλλον της Ιταλίας και της Ισπανίας. Το εργαλείο περιλαμβάνει δραστηριότητες, ομαδικές συζητήσεις και υποστηρικτικό υλικό, όλα πλαισιωμένα από μια προοπτική ευαισθησίας στο φύλο και ψηφιακής ευαισθητοποίησης. Ο κύριος στόχος του είναι να ενδυναμώσει τους νέους ώστε να σκέφτονται κριτικά, να συμμετέχουν σε διάλογο και να χτίζουν ασφαλείς, σεβαστές και θετικές σχέσεις.
Γλώσσες	Αγγλικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Καταλανικά, Γερμανικά, Σουηδικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://conexus.cat/wp-content/uploads/2024/09/consent_SS_CAT_240314_web.pdf (καταλανικά) https://www.work-with-perpetrators.eu/consent/toolkit-secondary-school (όλες οι γλώσσες)

Εργαλείο 9: COEDUCA'T: Κατευθυντήριες Γραμμές για Συναισθηματική-Σεξουαλική Εκπαίδευση

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εγχειρίδιο για μαθητές
Ομάδα-στόχος	13-16 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Υγιείς και σεβαστές σχέσεις μεταξύ εφήβων και συναισθηματική εκπαίδευση
Περιγραφή	Πρόκειται για ένα σύνολο διδακτικών ιδεών, μέρος του προγράμματος Coeduca't, το οποίο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τη συναισθηματική-σεξουαλική εκπαίδευση μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το εγχειρίδιο αποτελείται από δύο οδηγούς: έναν για μαθητές 13-14 ετών και έναν για μαθητές 15-16 ετών. Και οι δύο οδηγοί προωθούν την ισότητα των φύλων, τον σεβασμό και τις υγιείς σχέσεις, ενσωματώνοντας τη σεξουαλική εκπαίδευση στο πρόγραμμα σπουδών από μια προοπτική βασισμένη στα δικαιώματα και τον φεμινισμό. Το υλικό ασχολείται με βασικά θέματα όπως οι αξίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι σχέσεις, η κατασκευή του φύλου, η συναίνεση, η ευχαρίστηση, η συνειδητοποίηση του σώματος, η εφηβεία και η αναπαραγωγική υγεία. Κάθε οδηγός προσφέρει πρακτικές δραστηριότητες, προτροπές για συζήτηση και πόρους για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να προσαρμοστούν σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες. Μαζί, αποτελούν ένα προοδευτικό μονοπάτι που ενδυναμώνει τους νέους να σκέφτονται κριτικά, να προλαμβάνουν τη βία και να αναπτύσσουν αυτονομία στη συναισθηματική και σεξουαλική τους ζωή.
Γλώσσες	Καταλανικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://drive.google.com/file/d/1_lj17hgdzcNLghbpII_K8nBBKVyftfX8/view (για 13 και 14 ετών) • https://drive.google.com/file/d/1K3sQYbOuiH0OPx2bekvVVI9nisVtHSL/view (για 15 και 16 ετών)

Εργαλείο 10: Crema: Οδηγός Υποστήριξης και Καθοδήγησης Εφήβων για μια Ελεύθερη, Ασφαλή και Συμπεριληπτική Σεξουαλικότητα

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εκπαιδευτικός ιστότοπος
Ομάδα-στόχος	14 ετών και άνω
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Έκφραση συναισθημάτων, αυτοέλεγχος, επικοινωνία
Περιγραφή	Το «Crema» έχει ως στόχο να καθοδηγήσει τους επαγγελματίες στην εφαρμογή εκπαιδευτικών εργαλείων που θα βοηθήσουν τους νέους και τους εφήβους να εξερευνήσουν τη σεξουαλικότητα από μια φεμινιστική και πολυποικίλη προοπτική. Το «Crema» επιδιώκει να αποτελέσει έναν πόρο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των νέων σε σχέση με τη σεξουαλικότητα, ώστε να μπορούν να την βιώσουν με πληροφόρηση, ευχαρίστηση, ανοιχτότητα, εμπιστοσύνη, όρια και επικοινωνία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει 10 ηχητικές ιστορίες που εισάγουν διάφορα θέματα σχετικά με τη σεξουαλικότητα. Αυτές οι αφηγήσεις προορίζονται ως σημείο εκκίνησης για την εργασία με τους νέους σχετικά με τη σεξουαλικότητα. Επιπλέον, ο ιστότοπος περιλαμβάνει έναν οδηγό δραστηριοτήτων που εφαρμόζει τις ιστορίες στην πράξη. Οι επισκέπτες μπορούν να αποκτήσουν προσβάσιμο υλικό που σχετίζεται άμεσα με τη σεξουαλικότητα μέσω των ενοτήτων «ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ» και «ΠΗΓΕΣ».
Γλώσσες	Καταλανικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://crema.cat/

Εργαλείο 11: Σχολικό Φόρουμ

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εκπαιδευτικός ιστότοπος
Ομάδα-στόχος	14-16 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Διαπροσωπική επικοινωνία
Περιγραφή	Αυτό το εργαλείο εστιάζει σε ένα διαδικτυακό φόρουμ συζήτησης ως έναν ασφαλή χώρο όπου οι μαθητές ανταλλάσσουν μηνύματα σχετικά με ένα προτεινόμενο θέμα συζήτησης. Τα φόρουμ συζήτησης είναι ένας από τους πολλούς τρόπους με τους οποίους οι μαθητές μπορούν να γνωρίσουν τους συμμαθητές τους, να συμμετάσχουν και να γίνουν μέλη μιας ομάδας. Ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση και είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για να γίνει η μάθηση πιο δυναμική. Η συμμετοχή του εκπαιδευτικού είναι απαραίτητη, καθώς αυτός δημιουργεί τις συζητήσεις και συντονίζει ή απαντά όταν είναι απαραίτητο. Για τους εκπαιδευτικούς, μπορεί να είναι ένας καλός τρόπος για να γνωρίσουν τους μαθητές και να σπάσουν τον πάγο. Ο κάθε μαθητής έχει τη δική του προσωπικότητα και οι εσωστρεφείς τείνουν να βρίσκουν ευκολότερο να συμμετέχουν σε ένα φόρουμ παρά να αναπτύξουν άμεση επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο. Οι μαθητές εκφράζουν τις απόψεις τους, οι οποίες καταγράφονται με τη σειρά που γράφτηκαν. Το άρθρο περιγράφει την επίδραση της χρήσης ενός διαδικτυακού φόρουμ συζήτησης στην τάξη και της διασφάλισης της επιτυχίας της δραστηριότητας.
Γλώσσες	Ιταλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://www.evolmind.com/it/blog/cose-un-forum-nell-elearning/

Εργαλείο 12: Πρόγραμμα Κοινωνικο-Συναισθηματικής Μάθησης

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών
Ομάδα-στόχος	14-16 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Ψηφιακές δεξιότητες επικοινωνίας
Περιγραφή	Αυτό το πρόγραμμα για εκπαιδευτικούς περιλαμβάνει την ανάπτυξη και την εφαρμογή ψηφιακών μοντέλων διδασκαλίας για την ψηφιακή εκπαίδευση και τη διάδοση της ολοκληρωμένης ψηφιακής διδασκαλίας στα σχολεία. Το πρόγραμμα προσφέρει ένα έτοιμο προς χρήση εκπαιδευτικό πακέτο και παρέχει υλικό και πόρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν αμέσως στις τάξεις για πειραματισμό με το πρόγραμμα σπουδών. Περιλαμβάνει επίσης διαθεματικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες κατάλληλες για όλα τα επίπεδα και δραστηριότητες χωρισμένες ανά τάξη, με πόρους και φύλλα εργασίας που περιλαμβάνονται ήδη στο εκπαιδευτικό πακέτο.
Γλώσσες	Ιταλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	https://scuolafutura.pubblica.istruzione.it/archivio-corsi/55d34a90-42d9-5fb9-b89b-d566e2a64ef9.html

Εργαλείο 13: Έργο Προσωπικής Αυτοβελτίωσης

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Εκπαιδευτικός ιστότοπος
Ομάδα-στόχος	14-16 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Σχέσεις
Περιγραφή	Το πρόγραμμα «Long Live Love» έχει ως στόχο την προώθηση της ευημερίας και των κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων. Συγκεκριμένα, εστιάζει στο να βοηθήσει τους έφηβους να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν στάσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με τις διαπροσωπικές σχέσεις, τη συναισθηματικότητα και τη σεξουαλικότητα, με στόχο να ζήσουν αυτή τη διάσταση της ζωής τους συνειδητά και με αυτοπεποίθηση, σεβόμενοι τον εαυτό τους και τους άλλους. Το πρόγραμμα αποτελείται από πέντε διδακτικές ενότητες: 1. Τι μου συμβαίνει; 2. Τι είδους άνδρας/γυναίκα γίνεσαι; 3. Είναι αγάπη; 4. Εσύ αποφασίζεις; 5. Σεξ; Ασφαλές! Τέσσερις ενότητες διδάσκονται στο σχολείο ή σε εκπαιδευτικές ομάδες από ειδικά εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό, ενώ μία διδάσκεται από λειτουργούς κέντρων νεολαίας.
Γλώσσες	Ιταλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://www.epicentro.iss.it/politiche_sanitarie/educazione-sessuale-affettiva
Συμπληρωματικό υλικό	• https://www.wlamore.it/

Εργαλείο 14: Εμπλοκή με την Ισότητα

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Πρόγραμμα εκπαιδευτικής κατάρτισης
Ομάδα-στόχος	14-16 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Σχέσεις και επικοινωνία
Περιγραφή	Αυτό το πρόγραμμα κατάρτισης έχει σχεδιαστεί για εκπαιδευτικούς και σχολικό προσωπικό που εργάζεται με εφήβους. Περιλαμβάνει διάφορες πρακτικές εκπαίδευσης εφήβων σε θέματα έμφυλης βίας, έμφυλων στερεοτύπων, έμφυλων ρόλων, σχέσεων και επικοινωνίας σε επίπεδο πρωτογενούς πρόληψης. Οι πρακτικές παρουσιάζονται με σαφήνεια, με λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας Το εργαλείο χωρίζεται σε τρεις ενότητες: • Πρακτικές προθέρμανσης • Πρακτικές για αρχάριους • Πρακτικές εμπάθυνας Ο κύριος στόχος είναι η ευαισθητοποίηση και η δέσμευση των εφήβων αγοριών και η ενδυνάμωση των εφήβων κοριτσιών για την πρόληψη της έμφυλης βίας. Επιπλέον, αρκετές πρακτικές αξιοποιούν τη μουσική και τη μοντέρνα τάση ως μέσο για βελτίωση της κριτικής σκέψης των εφήβων και των προβληματισμών τους σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις των έμφυλων στερεοτύπων και κανόνων και την ανάγκη για αλλαγή.
Γλώσσες	Ιταλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://www.istitutodeglinnocenti.it/sites/default/files/allegati/teachers%20toolkit%20final_IT.pdf

Εργαλείο 15: Εκπαίδευση Επικοινωνίας για Εφήβους

Κατηγορία (βιβλίο, βίντεο, ιστότοπος, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.)	Πρόγραμμα κατάρτισης
Ομάδα-στόχος	έως 18 ετών
Έμφαση στις κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες (συναισθήματα, επικοινωνία, σχέσεις κ.λπ.)	Επικοινωνία
Περιγραφή	Πρόκειται για ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης που στοχεύει στη διερεύνηση διαφορετικών τρόπων ανάπτυξης δεξιοτήτων επικοινωνίας με νεαρούς εφήβους. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ εφήβων, ξεκινώντας από τη συνεχή βελτίωση της αυτογνωσίας έως τον τρόπο διαχείρισης των συγκρούσεων και στην οικοδόμηση σχέσεων. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: • Αυτομάθηση • Αυτο-ηγεσία • Επικοινωνία • Προσωπικότητα
Γλώσσες	Ιταλικά
Σύνδεσμος πρόσβασης	• https://files.spazioweb.it/ee/66/ee669d14-233c-4fef-846a-b01ab76c4796.pdf
Συμπληρωματικό υλικό	• https://www.wlamore.it/

Σημειώσεις:

